

(המשך מעמוד 17)

בית הלווים כולו "הוא מוסד ראוותני, כדי להעלות את יוקרתם של ראשי האירגון בפני הציבור" לטענתם.

אולם על בית-לווים אחר, המהווה בסיס לאחת הפרשיות המכוערות ביותר בתולדות התרבות-הכספיים בארץ, אין אותם צעירים-מורדים ידועים. קבוצה של יהודים אמריקאיים מפילדלפיה התקבצה תחת השם ברית שלום, והחליטה לעזור במשעו לנצי צה"ל. הקבוצה, שבראשה עומד יהודי אמריקאי רב-מרץ, המחזיק אף בבית ב"י ישראל, הארי סטאנטון שמו, אספה סכום של מיליון וחצי דולר, כדי להקים את בית הלווים בחיפה.

הכסף שנתרם — לא נוצל

כחמישים מחברי הקבוצה הגיעו לפני שלוש שנים לארץ, כאורחי אירגון נכי צה"ל, אם כי שילמו עבור הנסיעה ומרבית מהוצאות האירוח מכספי-שלהם. הם התקבלו בארץ בכבוד רב.

לא היה שר בממשלת ישראל אשר לא השתתף עימם, ביוזמת אירגון נכי צה"ל, בארוחת-ערב מפוארת שנערכה במלון פאר, והצהיר עד כמה הם מצילים את עם ישראל. כל אותה עת הסתובבו ראשי ה"אירגון" על גשותיהם, ליד האישים החשודים, לאור מבוקי מצלמות העיתונאים, כש"הם חוגגים כאילו היתה זו חתונתם ה"פרטית".

המלווים הרישמיים של הקבוצה מפילדלפיה פיה היו שני ראשי האירגון בחיפה, ראובן אביגדור, סקיד חברת-החשמל וראש הסניף החיפאי של האירגון דאו וסגנו יצחק איצקוביץ. באחד הסיוורים בחיפה, הגיעה הקבוצה לחנות למימכר מזכרות לתיירים, ואנשיה קנו מתנות הביתה. מדריך-התיירים שהוביל את הקבוצה, סיפר את-דרך ל"לדור, כי אחד המלווים מטעם האירגון, נכנס מאוחר יותר לחנות-המזכרות, דרש עמלה בטענה כי הוא ששלח את הקבוצה לשם. לדור הבטיח לבדוק את העניין ו"לנקוט אמצעים נגד אותו אדם, אולם מאז ועד היום לא נעשה נגדו מאומה, והוא אף הועלה בדרגה בהירארכיה של האירגון.

במעמד רב-רושם, על צלע הרה-הכרמל, נערך טכס הנחת אבן-הפינה לבית הלווים בחיפה. האורחים הנכבדים, ובראשם שר הביטחון דאו משה דיין, התברשו מפני ראשי אירגון נכי צה"ל כי הבית יהיה מוכן תוך שנתיים.

התורמים

האמריקאים רומו

באותו מעמד העניקו האמריקאים את התרומה בת שבע הספרות, וכמעט כולם ברצו בכפי מרוב התרגשות. סוף-סוף יהיה בית לגיבורי ישראל הנכים, בו יוכלו נכי חיפה והצפון להשתתף, לבלות, לנחם ולעסוק בספורט.

שנה אחרי-כך הגיע מברק לאירגון, ובו הבשורה כי אנשי פילדלפיה עומדים לשלוח מיספר נציגים, כדי לראות את התקדמות הבנייה, ובעיקר לבדוק אם יש צורך ב"עזרה או תרומה נוספת.

אנשי אירגון נכי צה"ל נבהלו. הכסף נח בבנק, והבנייה עדיין לא החלה. הם מיהרו לשלוח מיספר טרקטורים, ליישר מעט את הקרקע במקום, שיוכלו להסביר לאמריקאים אשר אינם מבינים בבנייה, כי מלאכת הנחת היסודות כבר הסתיימה.

האמריקאים המרומים באו, ראו והתלהבו ואף דאגו, לאות-התודה, להזמין שניים מראשי האירגון, על חשבונם, לחולל — הזמנה שכללה אירוח מלא, וכרטיס-טיסה.

עד עצם היום הזה עדיין לא הוצבה אף לבנה אחת בבית-הלווים בחיפה. מאז ועד היום נח סוכן-הכסף העצום, שעודו במטבע זה, בכנס, ומגיב ריבית גבוהה, ללא כל קשר למטרה שלשמה נתרם.

מדוע לא החלו עדיין בבניית בית-

הלווים בחיפה? התירוץ הרישמי היה, עד לפני כשנה, כי ראש-העירייה חיפה המנוח, משה פלימן, מעכב את הבנייה. אולם אחרי מותו של פלימן נעלם תירוץ זה. האמת היתה שונה.

התוכנית הוקפאה בגלל ריב

אש הסניף בחיפה, אביגדור, אשר ה"פרוייקט שייך לתחומו, רב עם המזכיר הארצי לדור, ובעיקבות ריב זה הוקפאה התוכנית הבנייה. לאחרונה ניסה אביגדור להדיח את לדור, וכמעט שהצליח בכך, אולם לאחר מאבק עיקש, בו נתגלו כל סממני התכונות המוכרים של המיפלגות בישראל, הצליח לדור להתגבר עליו ואף לזרוק אותו מתפקידו בחיפה. במקומו מונה סגנו, מי שאהראי לפחות כמוהו למחדל של אי-בניית בית-הלווים בחיפה.

אט-אט תפסו גם האמריקאים כי משעו לא בסדר. "אני לא יכול לפגוע באירגון נכי צה"ל, כיוון שאז ייפגעו הרבה נכים ישראלים, ואת זה — אפילו בשביל מיליון וחצי דולר אני לא מוכן לעשות", אמר ראש הקבוצה, הארי סטאנטון. הם הניחו לאירגון, אינם מגדנדים לו יותר בנושא

צלחת ריקים

היהלומן חיים פוטר, חבר הנהלת בורסת היהלומים החדשה, נושא צלחת ריקים אל רעיו. בין חברי הבורסה החדשה בולט מיספר היהודים הדתיים שלא ניתן להם להצטרף לבורסה הקיימת.

כנר, הראשונים חובשים כובעים כחולים, והאחרונים כובעים אדומים.

מסע-ההתרמה של שניצר וחבריו להנהלת הבורסה הקיימת, גרם מורת-רוח רבה בין היהלומנים, לטכסיה-הפתיה של הבורסה החדשה, אליו באו נציגי מדינות זרות וכן המפקח על היהלומים, עוזי נדיבי, ו"ראש-עיריית רמת-גן ישראל סלד, בא גם נשיא-הכבוד של בורסת היהלומים הוותיקה, היהלומן אברהם ליפשיץ.

ליפשיץ אף הסכים לשאת ברכה בטכס, אמר כי הוא מתגודד להתלטה האמללה של שניצר ושות', ולכן הוא מברך באופן אישי, ולא כנציג הבורסה האחרת. הוא סיים בכרכה מקרב-לב לחדשים, לגדול ולסרוח.

מילחמת-חורמה

בחדשים

אכן, כל הסיכויים מורים כי החדשים יכיוו את הוקנים, שכן, החדשים הם בעלי-המלטשות עצמם, העושים ב"מלאכת הליטוש, והמחזיקים בידיהם יהלומים מים מיד ראשונה, במחירים נמוכים יותר. בעוד שמי שיבוא לבורסה הוותיקה יצטרך לקנות יהלומים כאמצעות מחוזכים — סחורה יקרה יותר.

וראיה-החשבוני יעקב ורקר ומנחם עלוני, שליוו את הבורסה החדשה מראשיתה, הסתובבו בתוך קהל המזומנים יחד עם סורף-הדין של הבורסה, אריה ארוז, כשהם רויים נחת. הם נתנו יד למיפעל כאשר איש עדיין לא האמין בו, שעה שהכל פחדו מאיומי הבורסה הקיימת. עתה הם אומרים, כי תוך שנים אחדות תקים ה"בורסה החדשה לעצמה בית גדול יותר מזה של הוקנים.

איום זה ממוטט את שלוותם של ראשי בורסת היהלומים הקיימת. אדם כמשה שניצר, כבודו הוא התואר נשיא-בורסת-היהלומים, בזכות תואר זה הוא נפגש עם שרי ממשלה ונגיד בנק ישראל, ומומן לאירועים שונים. עד כה היה הוא בעל ה"תואר הבלעדי של נשיא בורסת היהלומים.

עתה ייאלץ לסבול בחירוק-שיניים נשיא נוסף של בורסת היהלומים, בן-ציון מוניץ, שרק עד לפני כמה שנים עבד אצלו כלוטש פשוט. מעמדו עומד להתמוטט, וזו אולי הסיבה האמיתית למילחמת-החורמה שיצא אליה, כדי למוטט את החדשים.

בין ראשי הבורסה החדשה עדיין מצויים כמה תמימים המאמינים, כי הוותיקים יש"לימו עימם וינסו להיות בשלום יחד. ה"ניסיון המר של מתן רשימת החברים עדיין לא לימד אותם עם יש להם עסק. העתיד יעשה זאת.

בעזרת השם

היהלומן יעקב שטימלר, השותף עם אחיו יוסף, למטה: אברהם ברנט לחץ יד להצלחת הבורסה.

יו"ר לדור

ישר אך חלש אופי

בית-הלווים והכסף שלהם שלא נוצל, אחר דים מהם ביקרו בארץ כבר פעמים אחדות, במסיגרת משלחות של המגבית היהודית המאוחדת, אך הם לא טילפנו אל האירגון, ואף לא נסעו לחיפה לראות אם כבר החלו לבנות את בית-הלווים.

מינויים

למקורבים-לצלחת

אדם גם סביב בית-הלווים בתל-אביב, הפועל כבר, התחוללה באירגון הנכים שערורייה רצינית. תפקידו של מנהל בית כזה מצריך ידע והבנה בבעיות ה"נכים. הוחלט לחפש נכה, אשר הפך להיות כזה רק בשנים האחרונות, והוא קרוב לנושא ומבין את בעיות הנכים החדשים. כמרכיב הוחלט למצוא אדם אשר מבין בנושא רישוי ושיקום הנכים.

כל מוסד הדומה לבית-הלווים, בעולם, מגוהל על-ידי עובד בעל כישורים כאלה. אולם מזכיר סניף תל-אביב של אירגון הנכים, יוסף ("יוסקו") לוטנברג, החליט כי דווקא הוא רוצה להיות מנהל הבית. מאחר שהבית נמצא בשטח השיפוט שלו, הצליח לזכות במינוי, למרות שהוא נכה חלקי, עוד מימי מילחמת השיחור, ואין לו כל ידע בנושא הרפואי-שיקומי. משך שנים רבות עסק לוטנברג בצד הניהולי בלבד של הטיפול בנכה, ולא בצד השיקומי שלו.

אולם באירגון נכי צה"ל מחלקים את המישרות הטובות לחברים הוותיקים ול"מקורבים-לצלחת. לאורדווקא לבעלי הכ"שורים המתאימים הרצויים.